

SZAKDOLGOZAT

KIVITELEZÉSÉNEK KÖVETELMÉNYRENDSZERE

III. ÉVES HALLGATÓK RÉSZÉRE

I. Felépítés, elrendezés:

- *Címlap*, a bibliográfiai leírás standard elemeivel (szerző, cím, keltezés, szak megnevezése, vezetőtanárok megnevezése);
- *Tartalomjegyzék*, a fejezetcímek oldalszámaival;
- *Szöveg*, számítógéppel elkészítve (Times New Roman betűtípus, 12 pontos betű, 1,5-ös sorköz, 2 cm lapszél), táblázatokkal, ábrákkal, lábjegyzetekkel;
- *Szakirodalom*, a szerzők nevének betűrendes sorrendjében;
- *Függelék, mellékletek* (amennyiben szükségesek).

II. Tartalmi követelmények:

1. Bevezetés

- a téma körvonalazása, a probléma tömör megfogalmazása;
- a dolgozat célkitűzései;
- az előzetes kutatási eredmények számbavétele – amennyiben vannak ilyenek;
- a vizsgálati módszerek, eljárások felvázolása.

2. Kidolgozás

- a probléma világos felvázolása, kifejtése;
- az álláspontok érvekkel való alátámasztása;

-
- az egyéni elgondolások összevetése a könyvészetből ismert megközelítésekkel;
 - a vizsgált probléma szakirodalmának naprakész ismerete és kritikai feldolgozása
 - logikus, koherens gondolatmenet, gondozott stílus, helyesírás.

3. Konklúziók

- a vizsgáldás eredményeit rögzítő, valamint a kezdeti célkitűzésekkel és problémafeltevessel összevető következtetések megfogalmazása

III. Etikai követelmények:

- Plagizálás, másolás elkerülése;
- Idézés csakis idézőjelek használatával történhet;
- Más szerzők gondolataira való hivatkozás csakis a könyvészeti forrás pontos megjelölésével történhet.

IV. Formai követelmények:

A szövegszerkesztés:

- A gondolatmenet *fejezetekre* való tagolása:
 - a fejezetcímek középre rendezve [14 pontos vastagított (bold) betűkkel]
 - alfejezetek címei balra rendezve [12 pontos dőlt (kurzív) betűkkel]
 - alfejezeten belüli alfejezetek címei balra rendezve (normál 12 pontos betűkkel)
 - fejezetek, alfejezetek számozása:
 - 3. 3.1 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. stb.
- *Bekezdések* használata szükséges, a program bekezdésformázó lehetőségeinek alkalmazásával.
- A szövegen belüli *felsorolás*: 1) 2) 3) vagy a) b) c).
- *Táblázatok, képek, grafikonok* középre igazítva, megszámozva.

-
- *Kiemelések* a szövegben – dőlt betűs (kurzív) szedéssel; félkövér betűt (bold), aláhúzást, ritkítást a szövegtestben ne alkalmazzunk.
 - A *műcímek kiemelése* a főszövegben szintén dőlt betűs (kurzív) szedéssel; a *folyóiratcímek* szintén dőlt betűs (kurzív) szedéssel.
 - Az *évszázadokat* római számokkal szokás írni.
 - *Zárójelek* – kerek (), szögletes [] és csúcsos < > zárójelek használata ajánlatos, amennyiben szükséges.
 - *Idézetek* – az idézőjelek („...”) használata minden esetben kötelező; idézeten belüli idézetet »...« idézőjelekkel jelöljük.
 - Az idézetekbe beszúrt *kiegészítések* szögletes [] zárójelek közé foglalandók; a *kihagyások* jelölése: [...].
 - A *szerző általi kiemelés*: [Kiemelés tőlem – T.M.]
 - *Lábjegyzetek* – alkalmazzunk minden esetben lábjegyzeteket és ne végjegyzeteket; használjunk automatikus sorszámozást; a jegyzetszámot a főszövegben a központozási jelnek is meg kell előznie; a lábjegyzetek szövegének szerkesztésére is érvényesek a főszöveg szerkesztési szabályai.
 - *Oldalszámozás* feltétlenül szükséges – lent, középen, arab számokkal.

A lábjegyzetek:

- Általában a főszöveg gondolatmenetétől eltérő, vagy a gondolatmenetet megtörő megjegyzések, kiegészítések, magyarázatok, pontosítások lábjegyzetbe kerülnek.
- A könyvészeti utalások, hivatkozások ne a lábjegyzetben kapjanak helyet, hanem a szövegtestben (lásd később a hivatkozási rendszert).
- Szintén helyet kaphat a lábjegyzetben: hiteles magyar fordítás nélküli idegen nyelvű idézet, amennyiben a szerző az idézet tartalmát saját átültetésben, idézőjel nélkül beépítette a főszövegbe; a főszövegben előforduló hiteles magyar fordítás nélküli idegen nyelvű idézetnek a szerző által készített magyar fordítása.

A szakirodalomra való hivatkozás:

A dolgozat főszövegében és a lábjegyzetekben kerek zárójelben a szerző nevének, a megjelenés évének – amennyiben az illető szerzőtől több mű szerepel a szakirodalomban – és az oldalszámok feltüntetésével történhet hivatkozás. Pl. (Nagy 1991. 234.), (White 125.), (Eliade 1997. 25–34.) Egy munka egészére való hivatkozás a szerző kis betűvel írt családnevének és a megjelenési évnek a feltüntetésével történik (pl.:

Auner 1908, Kájoni 1676). Ha ennél pontosabb helyre kívánunk hivatkozni, az évszámot követő *pont* után a megfelelő oldalszámokat is feltüntetjük (pl: Nagy 1991. 234.; Kerkápoly 2001. 97–101.). A folyóiratokban vagy gyűjteményes kötetekben megjelent munkákra való hivatkozás hasonló módon történik (teljes műre való hivatkozás: szerző és évszám révén; adott részletre való hivatkozás: szerző–évszám–oldalszámok révén).

A szakirodalmi jegyzék összeállítása: (Szakirodalom)

- A szerző teljes neve [nagybetűvel írt családnév, kisbetűvel írt keresztnév (vagy a keresztnév iniciáléja) (idegen nevekben a családnévtől a keresztnév vesszővel elválasztva; ha a névben iniciálé vagy rövidítés szerepel, ezt a névtől szintén vessző választja el)]; tanulmánykötetek esetén a szerkesztő teljes neve, utána a *szerk.* (magyar) vagy az *ed.* (idegen) rövidítéssel; több szerző esetén a neveket három szerzőig kell feltüntetni, s a neveket nagykötőjelek kapcsolják össze; háromnál több szerző esetén az első szerző (szerkesztő) neve után az *et alii* rövidítést kell alkalmazni. Szerzőkolléktíva által összeállított kézikönyvek, segédkönyvek esetén a szerző nevét a mű címe helyettesíti, első szava nagybetűvel írva.

- Új sorban: a mű megjelenési éve (ugyanabban az évben több mű megjelenése esetén a,b,c-vel megkülönböztetve, pl. 1995a 1995b), a mű címe (kurzíválva), a mű alcíme (amennyiben van ilyen, kurzív) kiadó neve, kiadás helye.

- Gyűjteményes kötetekben, tanulmánykötetekben megjelent közleményekre az *In* rövidítés után, a következő módon utalhatunk: szerző neve, a tanulmánykötet megjelenési éve, a közlemény címe, *In*: a tanulmánykötet szerzője vagy szerkesztője (amennyiben azonos a hivatkozott közlemény szerzőjével, akkor csak *Uő.*, azaz ugyanő), a kötet címe (kurzív), kiadó neve, kiadás helye, első és utolsó oldalszám.

- Folyóiratokban megjelent közleményekre a következő módon utalhat: szerző neve, a folyóirat megjelenési évszáma, a közlemény címe, a folyóirat címe (kurzív), száma, első és utolsó oldalszám.

- Web-es forrás esetén a hivatkozás interneten elérhető pontos címe, illetve az utolsó betöltés/letöltés dátuma

- Szükség esetén zárójelben megadható a fordító neve, az első kiadás éve, stb.

PÉLDÁK A SZAKIRODALMI JEGYZÉK ÖSSZEÁLLÍTÁSÁHOZ

A.

1. A szerző teljes neve (nagybetűvel írt családnév, kisbetűvel írt keresztnév). Ha a névben más iniciálé vagy rövidítés is szerepel, ezt a névtől vesszővel kell elválasztani).
Például: KÓS Károly, Dr.

NAGY Gábor, O.

Előfordulhat, hogy egy kiadványon a szerző keresztnéve helyett csak egy iniciálé szerepel. Ebben az esetben megelégszünk az iniciálé feltüntetésével.

2. Ha kötet szerkesztőjéről van szó, a fenti formában közölt név után, az idézett mű nyelvének megfelelően, zárójelben a következő rövidítéseket alkalmazzuk:
magyar: (szerk.)

angol: (ed.), illetve (eds.)

francia: (dir.)

német: (hg.)

Például: NAGY Gábor, O. (szerk.)

CIRLOT, Juan Eduardo (ed.)

3. Idegen nevek esetében a családnevet a keresztnévtől vesszővel választjuk el.
Például: ELIADE, Mircea

4. Több szerző (szerkesztő) esetében ezek nevét három szerzőig feltüntetjük. A nevek közé nagykötojelet (elül-hátul tapadó, hosszú vonal) teszünk.
Például: KÓS Károly–NAGY Jenő, Dr.–SZENTIMREI Judit

Négy vagy ennél több szerző esetében az első szerző (szerkesztő) neve után az et alii rövidítést kell alkalmazni.

Például: JUNG, Carl Gustav et alii ed.

B.

1. A szakirodalmi jegyzékben új sorban, tabulátor jel után a hivatkozott mű megjelenési évét adjuk meg, majd újabb tabulátor jel után a mű kurzív betűvel szedett címe következik. Ha egyazon évben a szerzőnek (szerkesztőnek) több műve is megjelent, erre az évszám után tett kis latin betűkkel utalunk.
Például:

ORTUTAY Gyula

1937a *Parasztságunk élete*. Budapest, Officina

1937b *Magyar népismeret*. Budapest, Magyar Szemle

Amennyiben a műnek nem a legelső kiadására hivatkozunk, a bibliográfiai tétel végén zárójelben kell feltüntetni az első kiadás helyét és évszámát is. (Pl. 1. kiad.: Szeged, 1936.vagy 1. ed. Paris, 1936.)

-
2. Az évszám után a hivatkozott mű (könyv, tanulmány) címe következik, ami után pontot teszünk. (Ha egy műnek alcíme is van, a cím után pontot teszünk, majd szóköz után az alcím következik.) A cím után könyvek esetében a *kiadás helye*, majd a *kiadó megnevezése* következik.

Például:

KOROKNAY István

2001 *Érdekes állatvilág*. Budapest, Aranyhal Kiadó

3. Folyóiratokban megjelent közleményekre – a szerző, az évszám és a tanulmány címe után – a következő módon utalunk: *folyóirat címe (kurzív betű)*, évfolyam (arab számmal, a folyóirat címét követően, írásjel nélküli szóköz után), szám (utána pont), oldalszám(ok) (közöttük nagyköötjel, utána pont). A tanulmány pontos lelőhelyét a folyóiratban az első és utolsó oldalszám feltüntetésével kell megadni a szakirodalmi jegyzékben.

(Ha a dolgozat szövegében nem a teljes tanulmányra, hanem csak bizonyos oldalszámaira kívánunk hivatkozni, akkor ezt a hivatkozásokban megtehetjük.)

Például:

DAJKA Emese

1999 Szupernóvák és neutrínók. *Fizikai Szemle* 49. 2. 49–56.

TÓSZEGI Zsuzsanna

1998 Elképzelések a Neumann János Multimédia Központ és Digitális Könyvtárról. *TMT* 45. 1. 29–34.

4. Gyűjteményes kötetekben megjelent közleményekre az In: rövidítés után a következő módon utalunk: a kötet szerzője vagy szerkesztője (utána kettőspont), a kötet címe (kurzív betűvel, utána pont), a megjelenés helye (utána vessző), kiadó (utána vessző), első és utolsó oldalszám (közöttük nagyköötjel, utána pont).

Például:

KARADY, Victor

1999 Les universités de la Troisième République. In: Jacques Verger (dir.): *Histoire des universités en France*. Toulouse, Bibliothèque Historique Privat, 323–365.

GYÖRGY Béla

2000 Hargita megye úthálózatának rehabilitációs programja. In: Köllő Gábor, Dr. (szerk.): *Nemzetközi Építéstudományi Konferencia – Csíksomlyó, 2001. május 24–27*. Kolozsvár, Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság, 63–66.

5. Amennyiben a közlemény a szerző saját gyűjteményes kötetében jelent meg, az Uő: rövidítést alkalmazzuk.

Például:

WHITE, Hayden

1997 A narrativitás értéke a valóság megjelenítésében. In: Uő: *A történelem terhe*. Budapest, Osiris Kiadó, 45–53.

6. A szakirodalmi jegyzékben a meg nem jelent munkákat, archívumok anyagait is fel kell tüntetni a lelőhely, a forrás pontos megjelölésével.

Amint az idézett példából is kitűnik, *a kiemelt (kurzív) betűvel a kötetek, illetve folyóiratok címét kell szedni*, nem pedig a kötetben, ill. folyóiratban megjelent, idézett tanulmányok címét.

- A szakirodalmi jegyzékben a felsorolt művek névsorba rendezett szerzői nevek szerint követik egymást.
- Ajánlatos az a) elsődleges irodalmat, b) a másodlagos irodalmat és a c) könyvészeti segédeszközöket (tankönyvek, szótárak, lexikonok, stb.) külön csoportokba rendezni.
- Fontos, hogy a szakirodalomban minden olyan művet tüntessünk fel, amelyekre a szövegben hivatkozás történik